

بررسی میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد و عوامل مؤثر بر آن

محمد ارشدی بستان‌آباد^۱، سوسن ولیزاده^۲، جواد رضانزاد^۳، طیبه جباری^۴

تاریخ دریافت 1393/04/23 تاریخ پذیرش 1393/06/25

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: افسردگی و اضطراب در مادر بر ارتباط بین او و نوزاد تازه متولدشده تأثیر سوء دارد و به دلیل اینکه دل‌بستگی بین والد - نوزاد فرایندی متقابل است و الگوی دل‌بستگی اولیه، با نحوه کنار آمدن کودک با تجربه‌های چند سال بعد نیز ارتباط دارد، رابطه نزدیک کودک با پدر می‌تواند عواقب ناشی از عدم ارتباط با مادر را جبران کند. دل‌بستگی به نوزاد در پدران به‌آرامی و بیشتر بعد از تولد نوزاد و هنگام مراقبت از او اتفاق می‌افتد و عوامل غیرقابل تغییری مثل رضایت زناشویی، سن پدر شدن، تعداد فرزندان و فرهنگ جامعه بر آن تأثیر دارند. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی دل‌بستگی پدر با نوزاد و عوامل مؤثر بر آن در جامعه موردنظر انجام شد.

مواد و روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی با روش نمونه‌گیری در دسترس می‌باشد. تعداد ۱۰۰ نفر از پدران مراجعه‌کننده به درمانگاه بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز انتخاب و وارد مطالعه شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک والدین و نوزاد و پرسشنامه ارزیابی میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد استفاده شد. به‌منظور تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار spss ۱۳ استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار سطح دل‌بستگی پدر با نوزاد $۶/۷ \pm ۸۰/۵۴$ بود که حاکی از دل‌بستگی بالای پدران با نوزادان بود. آنالیز آماری داده‌ها نشان داد که طول مدت‌زمان حاملگی مادر ($p < ۰/۰۱$) و وزن هنگام تولد نوزاد ($p < ۰/۰۵$) با میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد رابطه مستقیم و معنی‌دار دارند اما جنسیت نوزاد، سن پدر، تعداد ساعت کار در شبانه‌روز، میزان درآمد ماهیانه و نوع زایمان با میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد رابطه معنی‌دار نداشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: سن هنگام تولد نوزاد و وزن او در میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد دخیل است. اگر با اتخاذ تمهیداتی بتوان به بهبود کیفیت خدمات ارائه‌شده در دوران بارداری از تولد نوزادان پره ترم و بروز زایمان‌های زودرس جلوگیری به عمل آورد، می‌توان انتظار داشت که میزان متوسط دل‌بستگی پدران با نوزادان نیز در سایه این اقدام بهتر خواهد شد.

کلیدواژه‌ها: پدران، نوزاد، دل‌بستگی

مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره دوازدهم، شماره هشتم، پی‌درپی 61، آبان 1393، ص 783-777

آدرس مکاتبه: تبریز، خیابان شریعتی جنوبی، دانشکده پرستاری و مامایی تبریز، تلفن: ۰۹۱۴۳۰۹۹۹۴۳

Email: javadrezanezhad@yahoo.com

مقدمه

مراقب که برای هر دو رضایت‌بخش و مایه خوشی است " وجود داشته باشد (۱).

هم پدر و هم مادر وقتی که منتظر تولد کودک هستند با جنین رابطه عاطفی برقرار می‌کنند (۲) شروع این رابطه قبل از تولد اتفاق می‌افتد (۳، ۴) و با احساس حرکات جنین توسط مادر زیاد می‌شود و بعد از تولد به شدت افزایش می‌یابد (۴، ۵).

دل‌بستگی در روانشناسی رشد به پیوند هیجانی که بین شیرخوار و مادر یا یک شخص بالغ دیگر پدید می‌آید اطلاق می‌شود. جان باولبی - روانکاو بریتانیایی - نظریه‌ای به نام دل‌بستگی توصیف کرده است. طبق نظر باولبی، وابستگی زمانی به وجود می‌آید که "رابطه گرم، صمیمانه و پایا بین کودک و

^۱ کارشناس ارشد پرستاری کودکان، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان شرقی، تبریز، ایران

^۲ دکترای آموزش پرستاری، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان شرقی، تبریز، ایران

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد مراقبت‌های ویژه نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز، کارشناس پرستاری سازمان تأمین اجتماعی (نویسنده مسئول)

^۴ کارشناس پرستاری بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز، سازمان تأمین اجتماعی

تشابهات او به پدر، درک نوزاد به صورت کمال مطلوب، تکامل حس قوی گرایش به کودک که منجر به توجه بیشتر به او می‌شود و ایجاد حس عمیق اعتماد به نفس و رضایت‌مندی می‌گردد (۱۱).

بدران در ۴۸ ساعت اول بعد از تولد عواطف مربوط به دل‌بستگی را کمتر از خود نشان می‌دهند (۱۳) اما بایستی به بروز احساسات مثبت به نوزاد تشویق شوند و تسهیلات لازم از جمله امکان ملاقات و لمس نوزاد برای آن‌ها فراهم شود (۱۱) و اگر برای داشتن احساس عمیق نسبت به نوزاد آمادگی ندارند، پرستار باید آن‌ها را به یک مشاور معرفی کند (۲).

برخی عوامل دخیل در دل‌بستگی پدر با نوزاد عبارت‌اند از: رابطه زناشویی پدر با مادر، سن پدر شدن، تجربیات قبلی دوران پدر بودن، حاملگی پرخطر، تعداد فرزندان و سطح تحصیلات که این عوامل غیرقابل تغییر هستند (۲). نظر به اینکه تشخیص عوامل مؤثر بر دل‌بستگی پدر و مادر با نوزاد یکی از عوامل مؤثر بر سلامتی و رشد و تکامل نوزاد می‌باشد (۱۶، ۱۷) و عوامل فرهنگی در بروز رفتارهای دل‌بستگی نقش دارند (۴) لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی وضعیت دل‌بستگی پدر با نوزاد و عوامل مؤثر بر آن انجام شد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی بوده که از ۱۴۸ نفر پدران نوزادانی که در فاصله زمانی تیر تا آبان سال ۹۲ برای انجام معاینات دوره‌ای و تشکیل پرونده پایش بعد تولد نوزاد، به درمانگاه بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز مراجعه کرده و تحت معاینات بدو تولد قرار گرفته بودند با لحاظ معیارهای ورود و اخذ رضایت آگاهانه، ۱۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس وارد مطالعه شدند. ابزار پژوهش شامل سه پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک والدین، اطلاعات دموگرافیک نوزاد و ابزار ارزیابی میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد (تهیه‌شده توسط John Condon و همکاران) (۱۸) بود که توسط پدر تکمیل گردید.

معیارهای ورود در مطالعه شامل نوزادان بالای ۳۷ هفته، وزن تولد بالای ۲۵۰۰ گرم، نوزادان با سن بالای دو روز بود و وجود هرگونه ناهنجاری واضح مادرزادی باعث خروج وی از مطالعه می‌شد. همچنین اگر سوابقی از وجود مشکلات روانی یا سوءمصرف مواد در والدین گزارش می‌گردید این نمونه‌ها از مطالعه کنار گذاشته می‌شدند.

پرسشنامه میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد که دارای ۱۹ سؤال در سه حیطه صبر و تحمل (۸ سؤال)، لذت تعامل (۷ سؤال) و هیجان و افتخار (۴ سؤال) بود و به شیوه لیکرت ۲ تا ۵ گزینه‌ای طراحی شده بود و بر اساس دستورالعمل اختصاصی نمره‌گذاری

تماس پوستی مادر با نوزاد (۶) و مراقبت کانگروئی بلافاصله بعد از تولد (۷) میزان دل‌بستگی مادر با نوزاد را افزایش می‌دهد و وجود افسردگی و اضطراب مادر میزان دل‌بستگی او با نوزاد را به میزان قابل‌ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد (۸). فرایند دل‌بستگی بین مادر و نوزاد فرایندی متقابل است چراکه رابطه بین دل‌بستگی والدین - نوزاد با رفتارهای بعدی والدی به‌خوبی ثابت شده است (۴) و به نظر می‌رسد الگوی دل‌بستگی اولیه، با نحوه کنار آمدن کودک با تجربه‌های چند سال بعد نیز ارتباط دارد (۲). بخشی از تکامل یک نوزاد طبیعی وابسته به مبادله یک سری واکنش‌های عاطفی بین والد و اوست که آن‌ها را از لحاظ روانی و فیزیولوژیکی به هم نزدیک‌تر می‌کند. این ارتباط با حمایت عاطفی خانواده تقویت می‌شود (۳) و ارتباط والدین قبل از بارداری و تولد، سنگ بنای سازگاری‌های عمده هیجانی و فیزیکی همراه با تولد طفل را بنا می‌نهد (۹).

دل‌بستگی پدر با جنین یک احساس ذهنی عشق و علاقه نسبت به کودکی است که هنوز متولد نشده است نه راه و روش یا نظری در مورد کودک (۱۰) و تعامل اولیه پدر- نوزاد، پدران را نیز همانند مادران شیفته کودک می‌سازد (۱۱). اگرچه مطالعات در مورد روابط عاطفی پدر- کودک در سطح جهان بسیار اندک است (۱۲) ولی نشان داده است که مراحل این پیوند عاطفی تا حدودی شبیه مادر است (۱۱، ۱۳) اما در نحوه مواظبت از نوزاد و کارهای مراقبتی از نوزاد بین پدر و مادر تفاوت‌های فاحشی گزارش شده است (۱۴). بایستی توجه داشت که زمان ایجاد دل‌بستگی به نوزاد در مادران نسبت به پدران متفاوت است. اگرچه مادران یک افزایش سریع در میزان دل‌بستگی را در ماه پنجم حاملگی نشان می‌دهند و در طول حاملگی احساسی خاص دارند اما این احساس در پدران به‌آرامی و بیشتر بعد از تولد و هنگام مراقبت از نوزاد اتفاق می‌افتد (۴). ارتباط نزدیک کودک با پدر می‌تواند عواقب ناشی از عدم ارتباط امن با مادر را جبران کند و پدرانی که از کودکان خود مراقبت می‌کنند ممکن است با نقش والدینی خود احساس راحتی و موفقیت بیشتری نمایند (۱۱) درعین حال آموزش نقش پدری و مواردی درباره اهمیت شیر مادر و مسائل مربوط به نوزاد میزان اضطراب را در پدران به‌طور واضح کاهش می‌دهد (۱۵) و پدرانی که در برنامه‌های آموزشی مراقبت از نوزاد مانند تماس فیزیکی و ماساژ نوزاد شرکت می‌کنند از میزان استرسشان به میزان قابل‌ملاحظه‌ای کاسته می‌شود (۱۶).

معمولاً فرایند وابستگی در پدران، باعث بروز رفتارهایی مانند تماس بینایی با نوزاد - بخصوص با تمرکز بر زیبایی کودک، تماس لمسی که غالباً به‌صورت تمایل به گرفتن و بغل کردن نوزاد ظاهر می‌شود، توجه به خصوصیات مشخص و مستقل کودک با تأکید بر

تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی و ضریب همبستگی پیرسون در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۳ استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش نشان داد که ۷۸ درصد پدران شرکت‌کننده در مطالعه دارای سطح تحصیلات زیر دیپلم و دیپلم و ۲۲ درصد دارای تحصیلات دانشگاهی بودند. ۵۱ درصد از نوزادان پسر و ۴۹ درصد از آن‌ها نیز دختر بودند. متوسط سن پدر در جامعه پژوهش 31.6 ± 4 و میزان ساعات کاری آن‌ها در طول یک شبانه‌روز 9.5 ± 1.8 ساعت گزارش شده است. میانگین سنی نوزادان 5.3 ± 1.5 روز و میانگین وزن هنگام تولد آن‌ها 3243 ± 429 گرم به دست آمد. تمام نوزادان سن حاملگی بین ۳۷ تا ۴۰ هفته داشتند.

میانگین و انحراف معیار نمره دل‌بستگی نمونه‌های موردپژوهش برابر با 80.54 ± 6.7 بود که با توجه به حداکثر امتیاز پرسشنامه در حد قابل قبول و خوب بود. میانگین نمرات در حیطه صبر و تحمل 34.83 ± 3.43 (حداکثر نمره برابر با ۴۰)، در حیطه لذت تعامل 28.24 ± 3.46 (حداکثر نمره برابر با ۳۵) و در حیطه هیجان و افتخار 17.46 ± 2.40 (حداکثر نمره برابر با ۲۰) بود.

می‌شد توسط نمونه‌های پژوهش تکمیل می‌گردید. محدوده نمرات پرسشنامه بین ۹۵-۱۹ بود. پس از تهیه متن اصلی پرسشنامه و ترجمه به فارسی، متن ترجمه‌شده دوباره توسط فردی متخصص، به زبان اصلی ترجمه شد و با اصل پرسشنامه از نظر محتوی تطبیق داده شد و اصلاحات لازم در متن ترجمه‌شده به عمل آمد. پرسشنامه نهایی توسط ۱۱ نفر از اساتید دانشگاه تبریز و دانشگاه علوم پزشکی تبریز از نظر محتوایی مورد ارزیابی قرار گرفت. جهت بررسی روایی محتوا به شکل کمی از دو ضریب نسبت روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI) استفاده شد. نسبت روایی محتوی پرسشنامه ۰/۸۰ بود که مقادیر بالای ۰/۵۹ بر اساس جدول لاوشه قابل قبول تلقی شدند (۱۹). شاخص روایی محتوا نیز برای معیار سادگی ۰/۹۳، برای معیار اختصاصی بودن ۰/۹۵ و برای معیار وضوح ۰/۹۳ به دست آمد که نشان‌دهنده مکفی بودن روایی محتوای نسخه فارسی پرسشنامه دل‌بستگی برای استفاده در تحقیقات داخلی می‌باشد. جهت تعیین پایایی ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه اصلاح‌شده بین ۳۰ نفر از افراد مورد مطالعه توزیع شد و پس از گردآوری و استخراج داده‌ها، مقدار آلفای کرونباخ محاسبه و مقادیر بالای ۰/۷۵ قابل قبول تلقی شدند. جهت

جدول (۱): ارتباط بین اجزای پرسشنامه دل‌بستگی با مشخصات دموگرافیک (کمی)

نمره دل‌بستگی کل		لذت تعامل	صبر و تحمل	هیجان و افتخار	
r	P	r	r	r	
۰/۳۲	۰/۰۰۱	۰/۳۲	۰/۱۶	۰/۱۹	سن هنگام تولد ^۱
-۰/۰۶	۰/۵۰	-۰/۰۶	-۰/۰۱	-۰/۸۱	سن پدر
۰/۰۲	۰/۸۰	-۰/۰۰۷	۰/۰۱	۰/۰۶	ساعت کار در روز
۰/۰۶	۰/۵۶	-۰/۰۳	۰/۰۷	۰/۱۱	میزان درآمد
-۰/۰۰۳	۰/۹۸	-۰/۰۴	۰/۰۱	۰/۰۴	سن نوزاد
۰/۲۵	۰/۰۱۲	۰/۲۳	۰/۱۹	۰/۰۹	وزن تولد ^۲

۱: در حیطه لذت تعامل دارای رابطه معنی‌دار بود ($p < 0.01$): ۲: در حیطه لذت تعامل دارای رابطه معنی‌دار بود ($p < 0.05$).

جدول (۲): ارتباط بین اجزای پرسشنامه دل‌بستگی با مشخصات دموگرافیک (کیفی)

نمره دل‌بستگی کل		لذت تعامل	صبر و تحمل	هیجان و افتخار	
rho	p	rho	rho	rho	
۰/۰۱	۰/۹۲	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۳	نوع زایمان
-۰/۲۱	۰/۸۳	-۰/۰۶	۰/۰۷	-۰/۱۶	جنسیت نوزاد
۰/۱۹	۰/۰۶	۰/۹۰	۰/۱۰	۰/۲۵	تحصیلات*

* در حیطه هیجان و افتخار دارای رابطه معنی‌دار بود ($p < 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری

بحث: ارتباط بین پدر با نوزاد در چند دهه اخیر مورد توجه محققین قرار گرفته است چراکه ارتباط این دو از یک فرایند پیچیده پیروی می‌کند و عوامل متعددی در این فرایند ایفای نقش می‌کنند (۲۰). بررسی رابطه بین متغیرهای دموگرافیک با نمره دل‌بستگی نشان داد که تنها دو متغیر وزن تولد و سن نوزاد حین تولد، همبستگی مستقیم و معنی‌دار با نمره کل دل‌بستگی پدران دارند و بین سن پدر، تعداد ساعت کار پدر در شبانه‌روز، میزان تحصیلات، میزان درآمد ماهیانه، سن نوزاد و جنسیت نوزاد با میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد ارتباط معنی‌داری وجود نداشت (جدول شماره ۱ و ۲).

یافته‌های این پژوهش نشانگر این است که بین وزن هنگام تولد نوزاد با میزان دل‌بستگی و حیطة لذت تعامل با نوزاد همبستگی معنی‌دار و مستقیم وجود دارد. چون فرایند وابستگی در پدران بیشتر به صورت تمایل به گرفتن و بغل کردن نوزاد ظاهر می‌شود (۱۱) در نوزادان با وزن کم بدلیل ظاهر ضعیف نوزاد شاید پدران از این کار امتناع ورزند که می‌تواند توجیه‌کننده این مورد باشد.

سن هنگام تولد نوزاد با میزان دل‌بستگی کل و حیطة لذت تعامل، همبستگی معنی‌دار و مستقیم داشت *ustunsoz* و همکارانش نیز میزان دل‌بستگی به نوزاد را در پدرانی که همسرشان حاملگی معمول و کم‌خطری را سپری کرده بودند بالا و معنی‌دار گزارش کرده‌اند (۲). در حاملگی‌های پرخطر که بیشتر منجر به زایمان زودرس می‌شوند پدر و مادر در رابطه با جنین در حال رشد دچار دوگانگی احساس می‌شوند و اضطراب ناشی از احساس خطر، میزان دل‌بستگی آن‌ها را با جنین کاهش می‌دهد (۸).

در این مطالعه سن نوزاد در زمان مطالعه با میزان دل‌بستگی پدر با او رابطه آماری معنی‌داری نشان نداد ولی فرانک و همکاران در مطالعه خود بیان داشتند که اگر نوزاد زیر ۷ روز سن داشته باشد پدران کمتر به ملاقات می‌آیند و سن نوزاد با تعداد دفعات و مدت ملاقات نوزاد توسط پدر رابطه مستقیم دارد (۱۴).

هر چند در این مطالعه، سن پدر با میزان دل‌بستگی او به فرزندش رابطه‌ای معنی‌دار نشان نداد ولی همانند گزارش *ustunsoz* و همکارانش، میزان دل‌بستگی کل و هر سه حیطة آن با افزایش سن پدر رابطه معکوس داشت. یعنی پدران با سن بیشتر، نمره دل‌بستگی کمتری کسب کردند (۲). در مطالعه وکیلپان و همکارانش عامل سن را یکی از عواملی دانسته که می‌تواند بر روی رفتارهای دل‌بستگی والدین اثر داشته باشد و میزان دل‌بستگی مادران ۱۹-۱۸ ساله را کمتر از مادران ۲۴-۲۰ ساله گزارش کرده

است (۷). در مطالعات دیگر هیچ‌گونه همبستگی بین میزان دل‌بستگی مادر با نوزاد و سن مادر، یافت نشد (۸، ۲۱). که به نظر می‌رسد ناشی از فرهنگ غالب جامعه باشد که در داخل منزل، مادر بیشتر پاسخگوی نیازهای کودک بوده و با افزایش سن، پدران بیشتر به دنبال تأمین معاش هستند و این امر شاید آن‌ها را از خانواده غافل می‌نماید.

برخلاف یافته ولیزاده و همکاران که بین وضعیت اقتصادی خانوارها با وضعیت دل‌بستگی کودک همبستگی معنادار و معکوس گزارش کرده‌اند (۲۲) در نتایج بدست‌آمده از تجزیه و تحلیل داده‌های این مطالعه، رابطه معنی‌داری بین وضعیت اقتصادی و نمره کل دل‌بستگی یافت نشد ولی در دو حیطة "هیجان و افتخار" و "صبر و تحمل" همبستگی مثبت و در حیطة "لذت تعامل" همبستگی منفی بین وضعیت اقتصادی با میزان دل‌بستگی مشاهده شد. در مطالعه عباسی و همکارانش نیز هیچ رابطه‌ای بین نمره دل‌بستگی با میزان درآمد ماهیانه خانواده یافت نشده بود (۸). نتایج بدست‌آمده از این مطالعه رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار بین حیطة "هیجان و افتخار" با میزان تحصیلات پدر نشان می‌دهد. *ustunsoz* و همکارانش نیز بین دل‌بستگی پدر با نوزاد و میزان تحصیلات پدر رابطه مستقیم و معنی‌دار گزارش کرده‌اند (۲) اما در مطالعه Wilson و همکارانش رابطه مشخصی بین نمره دل‌بستگی با میزان تحصیلات پدر گزارش نشده است. (۲۳) در هیچ‌کدام از مطالعات بیان شده رشته تحصیلی والدین بیان نشده است. از آنجاییکه رشته تحصیلی می‌تواند بر روحیات فرد تأثیر مستقیم داشته باشد فلذا اختلاف موجود می‌تواند احتمالاً ناشی از نوع رشته تحصیلی پدران باشد.

در این مطالعه فقط روی بررسی دل‌بستگی پدران با نوزادان تأکید شده است ولی چون دل‌بستگی پدر و مادر با نوزادشان از همدیگر تأثیر می‌پذیرد (۲) پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده این دو باهم بررسی و مقایسه شوند. چون نمونه تحت مطالعه در این پژوهش شامل گروه کوچکی از پدران با فرهنگ خاص بود نمی‌توان نتایج را به کل جامعه تعمیم داد از این رو بهتر است مطالعه‌ای با جمعیت بیشتر انجام گیرد.

نتیجه‌گیری: از آنجاییکه بخشی از تکامل طبیعی نوزاد وابسته به مبادله یکسری واکنش‌های عاطفی بین والد و اوست و آن‌ها را از لحاظ روانی و فیزیولوژیکی نزدیک می‌کند و با توجه به یافته‌های این مطالعه که سن و وزن نوزاد با میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد رابطه مستقیم دارند لذا می‌توان با افزایش و بهبود مراقبت‌های دوران بارداری و کاهش میزان تولدهای زودرس و نوزادان کم‌وزن، میزان دل‌بستگی پدر با نوزاد را افزایش داد و از مزایای این رابطه سود برد.

تقدیر و تشکر

این مطالعه به عنوان طرح شماره ۳۹۸ توسط معاونت پژوهشی دانشکده پرستاری و مامائی تبریز تصویب و تأمین بودجه شده است. مطالعه حاضر موافقت کمیته اخلاق دانشگاه علوم

پزشکی تبریز را با کد اخلاقی ۹۲۴۰ قبل از اقدام به نمونه‌گیری اخذ کرده بود. محققین از حمایت‌های این مرکز و همکاری مدیریت و پرسنل بیمارستان ۲۹ بهمن و همچنین پدران شرکت‌کننده در پژوهش کمال تقدیر را دارند.

References:

1. Poorafkari N. Comprehensive Dictionary of Psychiatry and Psychology. Tehran: Boshra; 1994.
2. Ustunsoz A, Guvenc G, Akyuz A, Oflaz F. Comparison of maternal and paternal-fetal attachment in Turkish couples. *Midwifery* 2010; 26(2), el-9.
3. Nelson, Nelson textbook of pediatrics. 19th ed. Tehran: Andishe Rafie; 2011. P.28-9.
4. Verklan MT, Walden M. Core curriculum for neonatal intensive care nursing. Marld6 Wald6. 4th ed. United States of America: Saunders; 2004.
5. Franklin C. The neonatal nurse's role in parental attachment in the NICU. *Crit Care Nurs Q* 2006; 29: 81-5.
6. Nematbakhsh A. Effect of mother-infant skin to skin contact on mother's attachment. *Fundamental Mental health* 2007 8(33&34):. 25-32.
7. Vakilyan A, Khatamidoost A, Khorsandi. The effect of KMC as soon as labor on mother's attachment behavior before discharge hospital. *Hormozgan Med* 2007; 11(1):57-63.
8. Abasi E. Assessment on effective factors of maternal-fetal attachment in pregnant women. *life Sci J* 2012; 9(1): 68-74.
9. Nelson and W. Emerson, Pediatric Psychology. Ehsanmanesh E. Tehran: Iran university publisher; 1994. P. 33-74, 20-21.
10. Condon JT. The parent - fetal relationship: a comparison of male and female expectant parent. *J Psychosomatic obstetric gynecology* 1985; 4: 271-85.
11. Wong D. Wong's nursing care of infants and children 2007. 9th ed. Tehran: boshra; 2011.
12. Lundqvist P, Westas LH, Hallström I. From distance toward proximity: fathers lived experience of caring for their preterm infants. *J Pediatr Nurs* 2007;22(6):490-7.
13. Figueiredo B. Mother-to-infant and father-to-infant initial emotional involvement. *Early child development and care*; 2007. 177-5.
14. Franck LS, Spencer C. Parent visiting and participation in infant caregiving activities in a neonatal unit. *Birth* 2003;30(1):31-5.
15. Tohotoa J, Maycock B, Hauck YL, Dhaliwal S, Howat P, Burns S, et al. Can father inclusive practice reduce paternal postnatal anxiety? A repeated measures cohort study using the Hospital Anxiety and Depression Scale. *BMC Pregnancy Childbirth* 2012;12:75.
16. Cheng CD, Volk AA, Marini ZA. Supporting fathering through infant massage. *J Perinat Educ* 2011;20(4):200-9.
17. Raei and Bahaaddinzade, NICU Nursing. Tehran: Boshra; 2011.
18. Condon JT, Corkindalea CJ, Boyceb P. Assessment of postnatal paternal-infant attachment: development of a questionnaire instrument. *J Reproductive and Infant Psychology* 2008. 26(3): 195-210.
19. Hassanzadeh N. Development of an occupational cognitive failure Questionnaire(OCFQ):Evaluation validity and reliability. *Iran occupational Health* 2012; 9(1): 29-39.
20. Cheng CD, Volk AA, Marini ZA. Supporting fathering through infant massage. *J Perinat Educ* 2011;20(4):200-9.

21. Mogaddamhoseini V. Correlation the type of mother,s attachment with mother-infant attachment. Med Science Qom 2010; 5(3).
22. Valizadeh S. Comparison of kindergarten and non-kindergarten student to parents attachment in Tabriz. J Psychiatric Nurs 2012. 1(1).
23. Wilson ME. Family dynamics, paternal- fetal attachment and infant temprament. J Adv Nurs 2000; 31: 204-10.

PATERNAL – NEWBORN BONDING AND ITS RELATED FACTORS

Arshadi Bostanabad M¹, Valizadeh S², Rezanezhad J³, Jabbari T⁴

Received: 14 Jul, 2014; Accepted: 16 Sep, 2014

Abstract

Background & Aims : Depressing and anxiety of mother have confounding effect on Mother-Newborn relationship. As Parent-Newborn Bonding is an interactive process which is related to different factors in life, close father-newborn relationship can compensate the failed mother-newborn relationship. Father-newborn bonding mostly occurs after birth in a slow process, and during newborn care. Different factors such as marital satisfaction, age of to-be-father, number of children, and culture affect it. This study tries to investigate Paternal – Newborn bonding and its related factors.

Materials & Methods: In this descriptive study, 100 parents of newborns in Tabriz 29 Bahman Hospital was selected using sampling with proportional allocation. The data were collected using newborn-parent demographic, and John Condon Paternal– Newborn Bonding Questionnaires. They were analyzed using the SPSS software and statistical tests.

Results: The mean score of Bonding was 80.54±6.7 that indicates high level Bonding between fathers and newborns. Statistical tests showed significant relationship between Father – Newborn Bonding and birth age (p<0.01) and birth weight (p<0.05). There was no significant correlation between Bonding score with other demographic data.

Conclusions: In case of the occurrence of premature birth and low birth weight infant, it is better to increase the level of Father-Newborn Bonding score.

Keywords: Fathers, Newborn, Bonding

Address: Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

Tel: (+98) 9143099943

Email: javadrezanezhad@yahoo.com

¹ Ph.D. student, Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

² Associate Professor, Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University Of Medical Sciences, Tabriz, Iran

³ MSc. Student, Faculty of Nursing and Midwifery, Student Research Committee, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran. (Corresponding author)

⁴ B.Sc. nurse of S.S.O., 29 Bahman hospital of Tabriz.